

SPIS TREŚCI

strona

Zamiast wstępu	7
----------------------	---

I. RZECZPOSPOLITA SZLACHECKA

1. Ustawa Rządowa z dnia 3 maja 1791 roku	13
I. Religia panująca	13
II. Szlachta ziemianie	13
III. Miasta i mieszczenie	14
IV. Chłopi włościanie	14
V. Rząd czyli oznaczenie władz publicznych	14
VI. Sejm czyli władza prawodawcza	14
VII. Król. Władza wykonawcza	15
VIII. Władza sądownicza	17
IX. Regencja	17
X. Edukacja dzieci królewskich	18
XI. Siła zbrojna narodowa	18
2. Prawo o miastach z dnia 18 kwietnia 1791 roku Miasta nasze królewskie wolne w państwach Rzeczypospolitej	19
Artykuł I. O miastach	19
Artykuł II. O prerogatywach mieszczan	20
Artykuł III. O sprawiedliwości dla mieszczan	21
3. Deklaracja Stanów Zgromadzonych z dnia 5 maja 1791 roku	24
4. Zaręczenie wzajemne obojga narodów z dnia 22 października 1791 roku	25
5. Prawa kardynalne sejmu grodzieńskiego 1793 roku	26
6. Pacta conventa dla królów polskich	29
7. Materie status rozwiązania trzech części sejmujących przeciw czwartej podpadające	33

II. OKRES ZABORÓW

strona

1. Ustawa Konstytucyjna Księstwa Warszawskiego z dnia 22 lipca 1807 roku	37
Tytuł I	37
Tytuł II. O rządzie	37
Tytuł III. O ministrach i Radzie Stanu	37
Tytuł IV. O sejmie głównym	38
Tytuł V. O senacie	38
Tytuł VI. O izbie poselskiej	38
Tytuł VII. O sejmikach i zgromadzeniach gminnych	39
Tytuł VIII. Podział kraju i administracja	40
Tytuł IX. Porządek sądowy	40
Tytuł X. O sile zbrojnej	41
Tytuł XI. Urządzenia ogólne	41
Tytuł XII. Urządzenia przemijające	41
2. Wypis z protokołu Sekretariatu Stanu w pałacu Naszym w Warszawie dnia 21 miesiąca grudnia r. 1807 Fryderyk August z Bóżej łaski, król saski, książę warszawski	42
3. Dekret o przystosowaniu Ustawy Konstytucyjnej Księstwa Warszawskiego do Kraju Poaustriackiego z dnia 24 lutego 1810 roku	43
4. Zasady Konstytucji Królestwa Polskiego z dnia 25 maja 1815 roku	44
Zaręczenia ogólne	44
Władza wykonawcza	45
Władza sądownicza	46
Wojsko	46
Urządzenia względem duchowieństwa	46
Urządzenia względem instrukcji publicznej	47
Urządzenia względem miast	47
Urządzenia dla ludu wiejskiego	47
Urządzenia dla starozaconnych	47

5. Ustawa Konstytucyjna Królestwa Polskiego z dnia 27 listopada 1815 roku	48
Tytuł I. Stosunki polityczne Królestwa	48
Tytuł II. Zarządzenia ogólne	48
Tytuł III. O rządzie.	50
Rozdział I — O Królu, Rozdział II — O regencji, Rozdział III — O namiestnikach i Radzie Stanu, Rozdział IV — O wydziałach rządowych, Rozdział V — O administracji wojewódzkiej	
Tytuł IV. O reprezentacji narodowej	52
Rozdział II — O senacie, Rozdział III — O izbie poselskiej, Rozdział IV — O sejmikach, Rozdział V — O zgromadzeniach gminnych, Rozdział VI — O radach wojewódzkich	
Tytuł V. O sądownictwie	55
Sędziowie pokoju. Sądy pierwszej instancji. Trybunały apelacyjne. Trybunał najwyższy. Sąd sejmowy.	
Tytuł VI. O sile zbrojnej	56
Tytuł VII. Urządzenia ogólne	56
6. Artykuł dodatkowy do Ustawy Konstytucyjnej Królestwa Polskiego z dnia 13 lutego 1825 roku	57
7. Traktat Rosji z Austrią z dnia 3 maja 1815 roku (wyjątki)	58
8. Patent o sejmie stanowym z dnia 13 kwietnia 1817 roku (wyjątki)	60
9. Konstytucja Wolnego Miasta Krakowa i jego okręgu z dnia 15 lipca—11 września 1818 roku	63
10. Konstytucja Wolnego Miasta Krakowa z dnia 29 lipca 1833 roku	69
11. Zmiany Konstytucji Królestwa Polskiego wprowadzone przez Sejm Rewolucyjny w 1831 roku	72
Uchwała o sposobie pocztowania, obradowania, dyskutowania i przyjmowania projektów	
— z dnia 22 stycznia 1831 roku	72
Uchwała o władzy naczelnego wodza	
— z dnia 24 stycznia 1831 roku	73
Akt sejmowy detronizacji zapadłej na posiedzeniu połączonych izb z dnia 25 stycznia 1831 roku	74
Uchwała o rządzie — z dnia 29 stycznia 1831 roku	75
Uchwała o Kokardzie Narodowej	
— z dnia 7 lutego 1831 roku	77

Uchwała o przysiędze — z dnia 8 lutego 1831 roku	77
Uchwała o reprezentacji dla Litwy i Wołynia z dnia 11—19 maja 1831 roku	78
Uchwała o komisjach sejmowych — z dnia 21 lipca 1831 roku	79
Uchwała względem zmiany atrybucji wodza naczelnego z dnia 13—14 sierpnia 1831 roku	80
Uchwała o rządzie — z dnia 17 sierpnia 1831 roku	80
Uchwała o Radzie Stanu — z dnia 30 sierpnia 1831 roku.	81
12. Statut organiczny dla Królestwa Polskiego z dnia 26 lutego 1832 roku	82
I. Przepisy ogólne	82
II. O głównym i miejscowym zarządzie	83
III. O zgromadzeniach szlacheckich, zgromadzeniach okręgowych (gminnych) i o radach wojewódzkich	85
IV. O zgromadzeniach stanów prowincjonalnych	86
V. O porządku sądowniczym	86
13. Manifest Rządu Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej z 22 lutego 1846 roku	88
14. Statut Krajowy Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim ogłoszony jako allegat do patentu cesarskiego z 26 lutego 1861 roku	89
Rozdział pierwszy. O reprezentacji krajowej w ogólności	89
Rozdział drugi. O zakresie działalności reprezentacji krajowej	90
Rozdział trzeci. O toku czynności	92

III. II RZECZPOSPOLITA

A. W KRAJU

1. Dekret Rady Regencyjnej z dnia 11 listopada 1918 roku	97
2. Dekret Rady Regencyjnej z dnia 14 listopada 1918 roku	97
3. Dekret Naczelnika Państwa z dnia 14 listopada 1918 roku	98
4. Dekret Naczelnika Państwa z dnia 22 listopada 1918 roku o najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej	99

5. Uchwała Sejmu z dnia 20 lutego 1919 roku o powierzeniu Józefowi Piłsudskiemu dalszego sprawowania urzędu Naczelnika Państwa	100
6. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej — ustawa z dnia 17 marca 1921 roku	101
Rozdział I. Rzeczpospolita	101
Rozdział II. Władza ustawodawcza	101
Rozdział III. Władza wykonawcza	104
Rozdział IV. Sądownictwo	107
Rozdział V. Powszechne obowiązki i prawa obywatelskie ..	107
Rozdział VI. Postanowienia ogólne	110
Rozdział VII. Postanowienia przejściowe	111
7. Ustawa przechodnia z dnia 18 maja 1921 roku do ustawy konstytucyjnej z dnia 17 marca 1921 roku w sprawie tymczasowej organizacji władzy zwierzchniej Rzeczypospolitej	112
8. Ustawa z 2 sierpnia 1926 roku zmieniająca i uzupełniająca Konstytucję Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1921 roku	113
9. Ustawa Konstytucyjna z dnia 23 kwietnia 1935 roku	115
I. Rzeczpospolita Polska	115
II. Prezydent Rzeczypospolitej	115
III. Rząd	117
IV. Sejm	118
V. Senat	119
VI. Ustawodawstwo	120
VII. Budżet	121
VIII. Siły zbrojne	121
IX. Wymiar sprawiedliwości	122
X. Administracja państwowa	122
XI. Kontrola państwowa	123
XII. Stan zagrożenia państwa	123
XIII. Zmiana konstytucji	123
XIV. Przepisy końcowe	124
10. Orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1939 roku — Do obywateli Rzeczypospolitej	125
11. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1939 roku — O wyznaczeniu następcy Prezydenta Rzeczypospolitej	126

B. NA EMIGRACJI

1. Orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1939 roku	129
2. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 października 1939 roku O wyznaczeniu następcy Prezydenta Rzeczypospolitej	130
3. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 listopada 1939 roku O rozwiązaniu Sejmu i Senatu	130
4. Przemówienie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 listopada 1939 roku	131
5. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 grudnia 1939 roku o wyborach do Sejmu i Senatu	133
6. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1939 roku o powołaniu Rady Narodowej	134
7. Odezwa Rządu z dnia 18 grudnia 1939 roku do ogółu społeczeństwa w kraju	136
8. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1939 roku o powołaniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej — załącznik do Obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1940 roku	138

IV. PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

1. Manifest Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z 22 lipca 1944 roku	143
2. Ustawa o utworzeniu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 21 lipca 1944 roku	147
3. Ustawa o kompetencji Prezydenta Krajowej Rady Narodowej z dnia 11 września 1944 roku	148

4. Ustawa Konstytucyjna z dnia 19 lutego 1947 roku o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej	149	11. Ustawa Konstytucyjna — przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — z dnia 22 lipca 1952 roku	172
Rozdział I. Najwyższe organy Rzeczypospolitej Polskiej	149		
Rozdział II. Sejm Ustawodawczy	149	12. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — jednolity tekst z dnia 16 lutego 1976 roku	173
Rozdział III. Prezydent Rzeczypospolitej	150	Rozdział 1. Ustrój polityczny	174
Rozdział IV. Rada Państwa	150	Rozdział 2. Ustrój społeczno-gospodarczy	175
Rozdział V. Rząd Rzeczypospolitej	151	Rozdział 3. Naczelne organy władzy państwowej	176
Rozdział VI. Najwyższa Izba Kontroli	151	Rozdział 4. Najwyższa Izba Kontroli	178
Rozdział VII. Wymiar sprawiedliwości	151	Rozdział 5. Naczelne organy administracji państwowej	178
Rozdział VIII. Przepisy przejściowe	151	Rozdział 6. Terenowe organy władzy i administracji państwowej	179
Rozdział IX. Przepisy końcowe	152	Rozdział 7. Sąd i prokuratura	180
5. Wyciąg z Konstytucji z dnia 17 marca 1921 roku zawierający artykuły powołane w ustawie konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 roku	153	Rozdział 8. Podstawowe prawa i obowiązki obywateli	181
6. Deklaracja Sejmu Ustawodawczego z dnia 22 lutego 1947 roku w przedmiocie realizacji praw i wolności obywatelskich	156	Rozdział 9. Zasady prawa wyborczego	184
7. Ustawa Konstytucyjna z dnia 4 lutego 1947 roku o wyborze prezydenta Rzeczypospolitej	157	Rozdział 10. Godło, barwy, hymn i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	185
8. Ustawa Konstytucyjna o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji Polski Ludowej — z dnia 26 maja 1951 roku	159	Rozdział 11. Zmiana Konstytucji	185
9. Ustawa Konstytucyjna o zmianie trybu opracowania projektu Konstytucji i przedłużenia kadencji Sejmu Ustawodawczego — z dnia 15 grudnia 1951 roku	160	13. Porozumienia „okrągłego stołu” z dnia 6 kwietnia 1989 roku	187
10. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 roku	161	Stanowisko w sprawie reform politycznych	187
Rozdział 1. Ustrój polityczny	162	Zasady wyborów do Sejmu i Senatu	188
Rozdział 2. Ustrój społeczno-gospodarczy	162	Sejm, Senat, Prezydent, Sądy	190
Rozdział 3. Naczelne organy władzy państwowej	163	14. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej — tekst jednolity, po wszystkich zmianach, z jesieni 1990 roku	191
Rozdział 4. Naczelne organy administracji państwowej	165	(aktualny tuż przed drukiem książki)	
Rozdział 5. Terenowe organy władzy państwowej	165	Rozdział 1. Podstawy ustroju politycznego i gospodarczego	191
Rozdział 6. Sąd i prokuratura	166	Rozdział 3. Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej	191
Rozdział 7. Podstawowe prawa i obowiązki obywateli	167	Rozdział 3a. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	193
Rozdział 8. Zasady prawa wyborczego	170	Rozdział 4. Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Najwyższa Izba Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich	195
Rozdział 9. Godło, barwy i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	170	Rozdział 5. Rząd i administracja	196
Rozdział 10. Zmiana Konstytucji	171	Rozdział 6. Samorząd terytorialny	196
		Rozdział 7. Sąd i prokuratura	197
		Rozdział 8. Podstawowe prawa i obowiązki obywateli	198
		Rozdział 9. Zasady wyborów do Sejmu i Senatu oraz Prezydenta	201
		Rozdział 10. Godło, barwy, hymn i stolica Rzeczypospolitej Polskiej	201
		Rozdział 11. Zmiana Konstytucji	202